

ДОСВІД ВИВЧЕННЯ НОВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ІСТОРІЇ У ШКОЛАХ ЄС ТА США

Бондаренко Катерина В'ячеславівна,

Картавцева Тетяна Сергіївна

студенти кафедри менеджменту ХНАДУ,

науковий керівник – доц. **Бугаєвська Ю.В.**

e-mail: bugaevskaylia@ukr.net

Сьогодні в Західній Європі та в США зростає критика соціально-історичного підходу в дослідженні минулого. Вплив суміжних дисциплін – соціології та етнології – дозволяє говорити про зміну парадигми від соціальної до культурної історії.

Термін «нова соціальна історія», що означає один з найбільш динамічних на сьогодні напрямів історичних досліджень у європейській історіографії отримав загальне визнання у 70-х рр. Історія розвитку дисципліни тісно пов'язана з ім'ям відомого німецького історика і соціолога Макса Вебера, котрий органічно поєднував історичні і соціологічні методи аналізу суспільних процесів, власне, розглядаючи історію і соціологію не як дві різні дисципліни, а лише як два напрями єдиного наукового інтересу.

Саме на ґрунті творчого переосмислення доробку М. Вебера і формується нова парадигма соціальної історії, котра з часом і отримала назву нової соціальної історії [1, с. 13-14].

Класична соціальна історія, як правило, обмежувалась дослідженням великих соціальних груп (макроструктур), вміщуючи в центр свого вивчення проблеми боротьби класів, партій, суспільних рухів та інституцій і трактуючи поняття соціальна структура у досить обмеженому вузькому значенні – крізь призму класового чи майнового розшарування суспільства.

Нова ж соціальна історія під цим поняттям розуміє, здебільшого, систему ієрархічно взаємопов'язаних соціальних позицій, котрі фіксують спільне положення, права і обов'язки індивідів, що володіють різним статусом і престижем, а також сукупності рольових обов'язків, які суспільство ставить перед своїми членами, що посідають ті чи інші позиції, тобто запозичує трактування, яке до цього використовувалося винятково у структурно-функціональній соціології [2, с. 138-141].

Надзвичайно продуктивною виявилася інтеграція соціальної історії, антропології та соціальної психології, в результаті якої у другій половині 1970-х - початку 1980-х рр. на авансцену міждисциплінарної взаємодії виходить культурна антропологія.

Радикальний поворот проблематики досліджень, спрямований на з'ясування людського виміру історичного процесу, формує нову парадигму соціальної історії, що включає до свого предметного поля сферу людської свідомості як невід'ємну структуру соціального життя. Тобто, власне, спостерігається поворот до актуалізації такої історичної субдисципліни як історія ментальностей.

Утвердження історичної антропології в якості одного з пріоритетних напрямів розвитку світової історіографії знаменує собою так званий антропологічний поворот. Він спричинив у 80-х рр. справжній бум конкретно-історичних досліджень, який знаменував собою прорив у сфері вивчення індивідуальної і колективної поведінки і свідомості. Найбільш вражаючих успіхів у цей час було досягнуто саме в дослідженні історії повсякденності.

Список використаних джерел:

1. Стельмах С. Інтернаціональні впливи – національні традиції: історичні культури та історіографії в Європі / Історія та історіографія в Європі. Вип. 1-2. УНІВЕРВ. К.: 2003. 256 с.

2. Горобець В. «Нова соціальна історія»: можливі українські перспективи у світлі європейських досягнень і проблем / Історія та історіографія в Європі. Вип. 1-2. УНІВЕРВ. К.:2003. 256 с.